

Barbara Kozarska-Orzeszek

Lwów na medalach i odznakach

Niepodległość i Pamięć 13/3 (24), 197-218

2006

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Barbara Kozarska-Orzeszek
Wrocław

Lwów na medalach i odznakach

„Miasto wież dumnych i zielonych wzgórz,
Powiedz nam miasto, jak to się stało,
Ześ ty jest dla nas jak upojna kruż
I nasze serca łatwo zwojowało?
Żywot twój ciężki nie płynie wśród róż,
Z dawnych splendorów wiele poszarzało,
A przecie, przecie miłe brzmienie ... Lwów
Jest dla nas jednym z najpiękniejszych słów...”
Mieczysław Opalek, „Lwów”, Lwów, 1932

Każde miasto dokumentuje swoje dzieje w różny sposób. Jedną z tych metod jest medalierstwo. Medale bowiem są doskonałym ilustratorem zdarzeń, a z perspektywy czasu świetnym dokumentem i źródłem historycznym. Są nie tylko trwałą kroniką wydarzeń, ale też obrazują gust epoki, tendencje panujące w plastyce danego okresu. Swą popularność zawdzięczają także temu, że z racji używanego materiału – złota, srebra czy brązu, w powszechnym rozumieniu kojarzyły się z niezwykłą trwałością, pomnikiem w małej skali. Zaspokajały też potrzebę upamiętnienia osób i wydarzeń szczególnie ważnych i godnych wyróżnienia.

Ten kommemoratywny charakter szczególnie gorliwie respektowany był w minionych stuleciach. Śledząc medale, plakiety, odznaczenia i odznaki powstałe we Lwowie, jak i te, które choć wykonane w innych ośrodkach, Lwowa dotyczą, zagłębialiśmy się w swoistą kronikę grodu nad Pełtwią, historią jego mieszkańców. Przywracamy pamięci chwile wzniosłe oraz radosne dni pełne chwały i te tragiczne, możemy odtworzyć minione życie codzienne, przedstawiane niekiedy – jakżeby inaczej w mieście batiarów – z dowcipem i humorem – jak na plakietce wykonanej w pracowni Mariana Eugeniusza Ungera w 1915 roku, na której hasło „precz ze zbytkiem” stanowiło ripostę lwowian na wprowadzoną w mieście reglamentację żywności.

Lwowskie środowisko medalierskie kształtowało się dość późno w porównaniu z Warszawą czy Krakowem, bo w czasach autonomii Galicji po 1867 roku, poszczycić się jednak może niewątpliwymi osiągnięciami. We Lwowie tworzyli artyści tej miary, co Tadeusz Barącz (1840-1905), Julian Bełtowski

(1852-1926), Celestyn Hoszowski (1837-1911), Parys Filippi (1836-1874), Leonard Marconi (1835-1899), osiadły we Lwowie od 1874 roku. Są oni autorami głównie medalionów i plaket poświęconych wybitnym osobistościom Lwowa. Uzdolnionymi medalierami byli: Tadeusz Błotnicki (1858-1929), Juliusz Markowski (1846-1906), Rudolf Mękicki (1887-1942), Piotr Wojtowicz (1862-1930), czy też Antoni Popiel (1865-1910) – autor projektu najpiękniejszego bodaj pomnika Adama Mickiewicza, odsłoniętego w 1904 roku we Lwowie, które to wydarzenie zostało upamiętnione przez nieznanego autora okolicznościowym medalem. Ze Lwowem związani byli również artyści medalierzy tej miary co Stanisław Kazimierz Ostrowski (1879-1947) czy Jan Nalborczyk (1870 – ok. 1940) – od 1908 roku wykładowca w Państwowej Szkole Przemysłowej we Lwowie.

Duże zasługi w popularyzacji tej formy sztuki miały zakłady grawerskie i medalierskie działające we Lwowie. Do najstarszych należą pracownie: N. Stenberga oraz pracownia Izaaka Szapiry, założona w 1870 roku i prowadzona przez jego dwóch synów do 1914 roku. Do ważniejszych należą również pracownie Aleksandra Schindlera (ur. 1859 r.), działającego we Lwowie od 1883 r., czy pracownia Mariana Eugeniusza Ungera (1873-1938), czynna od 1895 r.

Ósrodkiem, z którego pochodzi największa część medali powstających poza Lwowem, był Wiedeń. Stąd też wiele prac wykonali tacy medalierzy jak: Joseph Christlbauer (1827-1897), Josef Nicolas Lang (1776-1835), Carl Radnitzky (1818-1901), Anton Scharff (1845-1903), Johann Schwerdtner (1834-1920) czy Josef Tautenhayn (1837-1911) i jego syn Josef Tautenhayn Junior (1868-1962), że wymienimy tylko najplodniejszych twórców. Do austriackich medalierów należą także Joseph Lerch von Lerchenau (1793-1853), grawer działający w Pradze i Wiedniu oraz augsburski medalier Gottfried Drentwett (zm. 1871).

Tradycje medalierskie we Lwowie były bardzo żywe od połowy XIX wieku. Rozbudowywano wówczas istniejące już kolekcje prywatne, bądź od podstaw zakładano publiczne zbiory monet i medali przy muzeach, bibliotekach, szkołach i towarzystwach. Bogate kolekcje medali i monet posiadało Ossolineum oraz Gabinet Numizmatyczny Uniwersytetu Jana Kazimierza. Bezcenną kolekcję ponad 400 medalionów i plaket Władysława Przybysławskiego, po jego śmierci w roku 1908, rodzina przekazała w depozyt Galerii miasta Lwowa. Franciszek Jaworski opracował katalog tej kolekcji w roku 1911.

Wzorem warszawskich spotkań towarzyskich organizowanych od 1845 r. przez Karola Beyera tzw. „czwartków numizmatycznych”, na których grono miłośników monet i medali omawiało swe zbiory, od roku 1853 organizowano również we Lwowie podobne „wieczory numizmatyczne”. Niestety zakres ich oddziaływania był jeszcze stosunkowo niewielki. Zmienił się ten stan rzeczy dopiero poprzez działalność powstałego w Krakowie w roku 1888 Towarzystwa Numizmatycznego. Zajęło się ono szeroką popularyzacją tej dziedziny sztuki, wydając liczne publikacje popularno – naukowe, organizując konkursy na medale okolicznościowe oraz wystawy. Wyrazem popularności numizmatyki i meda-

lierstwa we Lwowie było przyjęcie przez Radę Szkolną Krajową w 1914 roku projektu znanego zbieracza lwowskiego Maksymiliana Goldsteina, zalecającego organizowanie gabinetów numizmatycznych przy wszystkich szkołach średnich.

Niebagatelną rolę popularyzatorską spełniły publikacje Mariana Opałka (1881-1964), nauczyciela, historyka, literata, a nade wszystko bibliofila. W latach 1915-1917 wydał trzy zeszyty, w których skatalogował pamiątkowe odznaki i medale polskie z lat 1914-1917, a w roku 1920 wydał we Lwowie zeszyt czwarty – „Pamiętki polskie. Odznaki Obrońców Lwowa i Kresów Wschodnich 1918-1919”. Był także między innymi autorem cytowanego na wstępie wiersza „Lwów”. Napisał go z okazji srebrnych godów Towarzystwa Miłośników Przeszłości Lwowa i czterdziestolecia działalności naukowej i kulturalnej Aleksandra Czołowskiego, założyciela i prezesa Towarzystwa oraz dyrektora Archiwum i Muzeum Miejskiego we Lwowie. Poemat ów deklamował na uroczystej akademii w Ratuszu lwowskim artysta dramatyczny Marian Pełński w dniu 13 marca 1932 roku.

W roku 1925 założono Związek Numizmatyków we Lwowie, a w latach 1925-1928 ukazywały się „Zapiski Numizmatyczne” wydawane przez Rudolfa Mękickiego.

Przyglądając się medalierskim i falerystycznym zabytkom poświęconym miastu Iwa, można wyodrębnić kilka grup tematycznych.

Pierwszą z nich stanowią medale i medaliony poświęcone osobom wybitnie zasłużonym dla społeczności lwowskiej. Przyjrzyjmy się medalowi wykonanemu przez J.N. Langa w 1817 roku, wydanego w roku 1824, a poświęconego Józefowi Maksymilianowi Ossolińskiemu i faktowi o przełomowym znaczeniu w umysłowym życiu miasta, jakim było otwarcie Zakładu Narodowego im. Ossolińskich.

Biblioteka ta była nie tylko skarbnicą pamiątek kultury narodowej, ale także ośrodkiem niezależnej myśli patriotycznej. Niemalże wszyscy, którzy odgrywali znaczącą rolę w życiu miasta, byli z tą instytucją w jakiś sposób związani. Wielu z nich uhonorowano medalami. Wśród nich znajdują się Józef Bem (1794-1850), późniejszy generał, a w latach 1826-1830 projektant i budowniczy gmachu Ossolineum remontowanego ze zrujnowanego klasztoru Karmelitanek we Lwowie. Józef Gwalbert Pawlikowski (1793-1852), był znanym mecenasem sztuki i kolekcjonerem. W roku 1827, po śmierci J.M. Ossolińskiego, przewiózł z Wiednia do Lwowa jego zbiory, które znacząco wzbogaciły zbiór Biblioteki.

J.G. Pawlikowski latach 1834-1839 pełnił funkcję zastępcy kuratora literackiego, a do 1847 roku był kuratorem literackim Z N im. Ossolińskich. Swoje własne zbiory: bibliotekę, zbiory kartograficzne, numizmatyczne itp., w 1849 roku przewiózł do Lwowa, a następnie udostępnił społeczeństwu tworząc Bibliotekę im. Pawlikowskich.

W latach 1871-1873 pracownikiem Zakładu Narodowego im. Ossolińskich był Władysław Łoziński (1843-1913), prozaik i historyk, późniejszy wiceprezes Towarzystwa Historycznego, prezes Towarzystwa Przyjaciół Sztuk Pięknych, reda-

ktor „Gazety Lwowskiej”. Z Zakładem związany był w latach 1869-1872 i 1882-1913 również Antoni Małecki (1821-1913), badacz literatury i języka, dramatopisarz, profesor uniwersytetów w Krakowie i Innsbrucku, w latach 1872-1873 rektor na Uniwersytecie Lwowskim.

Uniwersytet Lwowski, od chwili swego powołania przez Jana Kazimierza w roku 1661, pełnił bardzo istotną rolę nie tylko w życiu miasta, ale całej Galicji. Dzieje tej uczelni były bardzo skomplikowane. W roku 1773 uczelnia została przekształcona w szkołę średnią (po kasacie zakonu jezuitów przez papieża Klemensa XIV). Wtedy też na bazie Akademii powstały Kolegium Medyczne i Kolegium Teologii Katolickiej. W roku 1784 decyzją cesarza Józefa II wszystkie te placówki zostały połączone i utworzono Uniwersytet Lwowski. Na pamiątkę tego wydarzenia wybito w roku 1784 medal (w dwóch wersjach). W 1805 roku część kadry profesorskiej i zbiorów uniwersyteckich przeniesiono do Krakowa, a status uczelni ponownie zmieniono na liceum. W roku 1817 cesarz Franciszek I podniósł liceum ponownie do godności Uniwersytetu. 18 listopada 1918 roku uczelnia przeszła pod władzę rządu polskiego i w II Rzeczypospolitej nosiła nazwę Uniwersytetu Jana Kazimierza. Z okazji 250. rocznicy uzyskania statusu Akademii został w roku 1911 wydany medal z podobizną króla Jana Kazimierza autorstwa urodzonego we Lwowie artysty rzeźbiarza i medaliera Tadeusza Błotnickiego.

Kolejną wyższą uczelnią Lwowa, której otwarciu poświęcono medal, była Szkoła Politechniczna (od 1921 r. Politechnika), jedna z najstarszych wyższych uczelni technicznych w Polsce. N. Sternberg w roku 1877 wykonał medal na jej inaugurację. Politechnika miała swoją siedzibę w nowo wybudowanym dla siebie gmachu, którego projektantem i budowniczym, był również jej profesor architektury – Julian Zachariewicz (1837-1898). Upamiętniony został na plakiecie przez Wojciecha Przedwojewskiego. Na medalu autorstwa Juliusza Bełtońskiego, możemy zobaczyć też Wincentego Tschirschnitza, zmarłego w 1898 roku dyrektora Państwowej Szkoły Przemysłowej we Lwowie.

Wśród medali dedykowanych rektorom i profesorom dwóch najważniejszych dla Lwowa uczelni: Uniwersytetu i Politechniki spotkamy wybitnych uczonych. Historyka Xsawerego Liske (1838-1891) sportretował Leonard Marconi w 1891 roku. Uczniowie X. Liske, profesorowie Uniwersytetu, również zostali upamiętnieni na medalowych konterfektach – historycy: Oswald Balzer (1858-1933) i Ludwik Finkel (1858-1930).

Tadeusz Wojciechowski (1838-1919), rektor Uniwersytetu Lwowskiego sportretowany został przez Włodzimierza Koniecznego na plakiecie, którą wręczono mu w 1909 roku. Leon Piniński (1857-1938), prawnik i historyk sztuki, kolekcjoner i polityk, pełniący w latach 1898-1903 funkcję namiestnika Galicji, został uwieczniony przez Wojciecha Przedwojewskiego w 1935 roku. Józef Supiński (1804-1893) – ekonomista, doktor honoris causa Uniwersytetu Lwowskiego, który od 1844 roku mieszkał we Lwowie, sportretowany został na medalionie przez Celestyna Hoszowskiego.

Wspomniany wyżej Juliusz Bełtowski był autorem ciekawej plakietki z 1905 r., poświęconej profesorowi Ludwikowi Wierzbickiemu, projektantowi lwowskiego dworca kolejowego, a także znanemu filantropowi. Na awersie pokazany został profesor z dziećmi, na tle założonego przez siebie ośrodka kolonijnego w Tuchli, rewers natomiast przedstawia gmach dworca kolejowego we Lwowie.

Swoich medalowych portretów doczekała się spora grupa lekarzy lwowskich np.: Tadeusz Barącz w roku 1887 wykonał portretową plakię Piotra Krzeczunowicza (1819-1887) – chirurga, lekarza wojskowego, dobroczyńcę Galicyjskiego Towarzystwa Lekarskiego, Juliusz Bełtowski wykonał w roku 1886 plakię lekarzy – filantropów: Mojżesza Beisera (1806-1880) oraz Tadeusza Żulińskiego (1839-1885), w roku 1899 B. Sołtys wykonał plakię dla doktora Adolfa Kuhna, naczelnika Izby Lekarskiej we Lwowie. W roku 1913 Tadeusz Błotnicki zaprojektował medal lekarza Karola Grossa (1836-1917).

Na medalach możemy też oglądać przedstawicieli świata literackiego Lwowa. Oczywiście najwięcej medali poświęcono Aleksandrowi Fredrze (1793-1876), komediopisarzowi i poecie, któremu medale wykonywali artyści tacy jak paryski medalier Jean Auguste Barre, Leonard Marconi, autor medalionu odlanego w Fabryce Karola Mintera w Warszawie. Jan Rudzki Węzyk (1792-1874) w roku 1865 wykonał na zamówienie przyjaciół pisarza ciekawy medal portretowy.

W „medalowym pamiętniku” miasta nie zabrakło też sfery religijnego życia jej mieszkańców. Jednymi z najstarszych są pochodzące z roku 1751 dwa medale upamiętniające koronację obrazu Matki Bożej w kościele oo. Dominikanów we Lwowie. W stulecie tego wydarzenia wybity został medal autorstwa Gottfrieda Drentwetta. Z tego też czasu pochodzi czeski medal Andrzeja Skarbka Ankwicza (1774-1838), arcybiskupa lwowskiego w latach 1815-1833. Plakietkę z wyobrażeniem Władysława Bandurskiego (1865-1932) – biskupa sufragana od 1906 r. wykonał Kazimierz Chodziński. Na zamówienie wiernych, Wojciech Przedwojewski wykonał w roku 1927 medal arcybiskupa obrządku ormiańskiego Józefa Teodorowicza (1884-1938).

Druga grupa eksponatów to medale, plakietki i odznaki dokumentująca aktualne wydarzenia w życiu miasta: odbywające się zjazdy – na przykład: Lekarzy i Przyrodników Polskich w 1907 i 1937 roku, Bibliofilów Polskich w roku 1928, Związku Muzeów w Polsce w roku 1937, zawody, obchodzone rocznice ważnych wydarzeń historycznych: Unii Lubelskiej, powstań: Listopadowego i Styczniowego, uchwalenia Konstytucji 3 Maja, czy Insurekcji Kościuszkowskiej.

Lwówianie zawsze pamiętali o działaczach niepodległościowych i weteranach powstań. Wspomnimy tylko o uroczystościach związanych z obchodami 50 rocznicy Powstania Listopadowego, na których wręczano weteranom powstania medal wykonany przez działającego w Monachium medaliera W. Artura Malinowskiego. Jednym z organizatorów tych obchodów był literat Aleksander

Dunin-Borkowski (1811-1896), również uczestnik powstania. Na jego cześć został wydany w 1896 roku medal autorstwa G. Szapiry – syna.

W pracach tegoż komitetu brał udział również inny powstaniec – Franciszek Smolka (1810-1899), uczestnik ruchów niepodległościowych i działacz polityczny. W latach 1881-1893 prezydent austriackiego parlamentu, inicjator usypania kopca Unii Lubelskiej. W dowód czci oraz w uczczeniu zasług Lwówianie dedykowali mu kilka medali.

Szczególnie dużą grupę stanowią medale i odznaki upamiętniające organizowane we Lwowie wystawy, na których prezentowany był dorobek krajowego przemysłu, rzemiosła usług i rolnictwa. I tak, z okazji I Krajowej Wystawy Rolniczej i Przemysłowej w roku 1877 wydano cztery medale, z których dwa zamówiono w Wiedniu. Jeden z nich, autorstwa Carla Radnitzky'ego zadedykowano Włodzimierzowi Dzieduszyckiemu (1825-1899) – przyrodnikowi, organizatorowi przemysłu ludowego, założycielowi Muzeum im. Dzieduszyckich, pierwszego muzeum o profilu przyrodniczym na ziemiach polskich. Inne wystawy upamiętnione medalami to np.: Powszechna Wystawa Krajowa we Lwowie z roku 1894, Jubileuszowa Wystawa Ogrodnicza i Pszczelarska z roku 1898, Wystawa Towarzystwa Politechnicznego z roku 1902, Wystawa Kucharsko-Spożywcza z roku 1908, Wystawa Fryzjerska i Kościelna – obie z 1909 r. czy Wystawa Piekarska i Młynarska z roku 1911.

Najciekawszą i najliczniejszą grupę medali o tej tematyce stanowią pamiątki towarzyszące Krajowej Wystawie z roku 1894, którą połączono z obchodami setnej rocznicy Powstania Kościuszkowskiego i otwarciem Panoramy Raclawickiej. Dodajmy, że z inicjatywy Włodzimierza Dzieduszyckiego otworzono na tej wielkiej wystawie, która stanowiła bardzo ważny moment w patriotycznym i duchowym życiu miasta, pawilon sztuki i dział etnograficzny. Ilość prac medalierskich, które ukazały się z okazji Powszechnej Wystawy Krajowej w 1894 roku także ilustruje znaczenie tego przedsięwzięcia w życiu miasta. Znanych jest nam 10 obiektów i stanowią one bodaj największy zespół medalierski dotyczący jednego wydarzenia. Medale te, o różnym poziomie artystycznym powstawały we Lwowie, Wiedniu i Krakowie.

Działające we Lwowie towarzystwa i organizacje o charakterze zawodowym, także wydawały medale. W tej grupie dzieł do wyjątków należą medale portretowe. Z tego powodu należy wspomnieć o medalu poświęconym Leonowi Sapieże (1803-1878), pionierowi pracy organicznej w Galicji, marszałkowi Sejmu Krajowego autorstwa Carla Radnitzky'ego z 1858 roku oraz o medalu dedykowanym żonie księcia – Jadwidze z Zamoyskich Sapieżynie (1806-1890), która stojąc na czele Towarzystwa Dobroczynności inicjowała i prowadziła wiele akcji charytatywnych. Autorem projektu medalu był Wacław Głowacki, a stempel rytował Johann Schwerdtner.

Towarzystwo Zawodowych Ogrodników we Lwowie wydało medal autorstwa Josepha Christblauer'a (1827-1897) z Wiednia, Lwowskie Towarzystwo Fotograficzne z okazji VI Wystawy Fotograficznej, którą zorganizowano w 1909 r. przygotowało nagrodową plaketkę z panoramą miasta. Towarzystwo

Łyżwiarskie we Lwowie również nagradzało zwycięzców organizowanych przez siebie zawodów pięknym medalem. Działające od roku 1868 Towarzystwo Aptekarskie we Lwowie było inicjatorem wydania wielu medali i odznak dokumentujących swoją działalność.

Na koniec należy wspomnieć o jeszcze jednej formie honorowania zasłużonych, tym razem nie tylko lwowian. Tradycją wielu miast było i jest nadawanie honorowego obywatelstwa wybitnym ludziom. Tu wspomnieć chcemy o dwóch takich Honorowych Obywatelach miasta Lwowa, którym przyznanie tego zaszczytu udokumentowano medalami. Lwowski rzeźbiarz Julian Markowski (1846-1903) był autorem medalu „Obywatelstwo Honorowe M. Lwowa dla Henryka Sienkiewicza” z roku 1902, natomiast Rudolf Mękicki w 1936 roku zaprojektował medal „Obywatelstwo Honorowe M. Lwowa dla prezydenta RP Ignacego Mościckiego”.

Trzecią grupę stanowią zabytki falerystyczne – odznaczenia i oznaki związane przede wszystkim z obchodami rocznic i uroczystościami obchodzonymi we Lwowie od połowy XIX wieku. Miasto wydawało je w niewielkim stopniu, stanowiły one bardziej domenę towarzystw, komitetów powoływanych do ich przygotowania, różnych towarzystw i prywatnych wydawców. Odznaki takie wydało np. I. Lwowskie Towarzystwo Klubu Cytrzystów w roku 1899. Pamiątkowymi odznakami dokumentowano Zjazdy lekarzy, aptekarzy, chemików, bibliofilów, Związki Muzeów w Polsce – że wymienimy tu tylko część z nich. Swoje odznaki wydawały wzorem wyższych uczelni także szkoły.

Najcenniejszą i jedyną w swoim rodzaju stanowi zespół falerystycznych zabytków związanych z tragiczną i bohaterską, rozpoczętą w dniu Święta Zmarłych 1918 roku, walką o miasto, w której legendarną rolę odegrała młodzież przez późniejszą tradycję Orłętami nazwana. Odznaki te były nadawane obrońcom poszczególnych odcinków, na które podzielono miasto w czasie walk, oraz członkom oddziałów i jednostek broniących Lwowa.

To o nich między innymi pisał Mieczysław Opałek: „Na piersi Waszej obrońcy Lwowa i kresów Rzeczypospolitej odznaki zaszczytne. W skarbcu sławy ojczyściej są to nowe a bezcenne klejnoty”.

Na zakończenie dodać należy, iż pomimo faktu, że część omawianych tu zabytków nie należy do szczególnie rzadkich, bowiem były typowe dla produkcji wielkonakładowej, to dziś są cennymi pamiątkami oddającymi charakter miasta i jego mieszkańców dbających zarówno o rozwój duchowy jak i materialny lwowian, obdarzonych pogodą ducha, ale też niezwykle ofiarnych i – gdy wymagały tego okoliczności – bohaterskich. Oglądając je można sobie przedstawić, po części przynajmniej, jakim onegdaj był gród *Semper Fidelis*.

Medale

Ukonstytuowanie się Uniwersytetu Józefińskiego we Lwowie, 1784 Autor: Johann Nepomuk Wirth; srebro, bity, 42 mm, nr inw. MSM MP 5509 (awers i rewers)

Otwarcie Uniwersytetu Józefińskiego we Lwowie, 1784; srebro, bity, 24 mm, nr MSM MP 1799 (awers i rewers)

Otwarcie Politechniki we Lwowie, 1877 Autor: Sternberg N.; cynk, bity, 56 mm, nr MSM MP 2157 (awers i rewers)

Włodzimierz Dzieduszycki, 1877 Autor: Carl Radnitzky; srebro, bity, 74,4 mm, nr MSM MP 5326 (awers i rewers)

Krajowa Wystawa Rolnicza i Przemysłowa we Lwowie, 1877 Autor: Carl Radnitzky; brąz posrebrzany, bity, 56 mm, nr MSM MP 5498 (awers i rewers)

Jadwiga Sapieżyna, 1886 Autor: Wacław Głowacki, rytowanie: Johann Schwerdtner; brąz, bity, 53 mm, Nr MSM MP 5483 (awers i rewers)

Konserwatorium Galicyjskiego Towarzystwa Muzycznego we Lwowie, 1890. Autor: Anton Scharff; srebro, bity, 55 mm, nr MSM MP 2598 (awers i rewers)

Powszechna Wystawa Krajowa we Lwowie, 1894. Autor: Cyprian Godebski, rytowanie: Henri Nocq; srebro, bity, 63 mm, nr MSM MP 5499 (awers i rewers)

Towarzystwo Zawodowych Ogrodników we Lwowie, kon. XIX w. Autor: Joseph Christl-bauer; srebro, bity, 50 mm, nr MSM MP 2595 (awers i rewers)

Lwowskie Towarzystwo Fotograficzne, XIX/XX w. Brąz, bity, 39 x 60 mm, nr MSM MP 6934 (awers i rewers)

Towarzystwo Łyżwiarskie we Lwowie, pocz. XX w. Srebro, bity, 44 mm, nr MSM MP 1951 (awers i rewers)

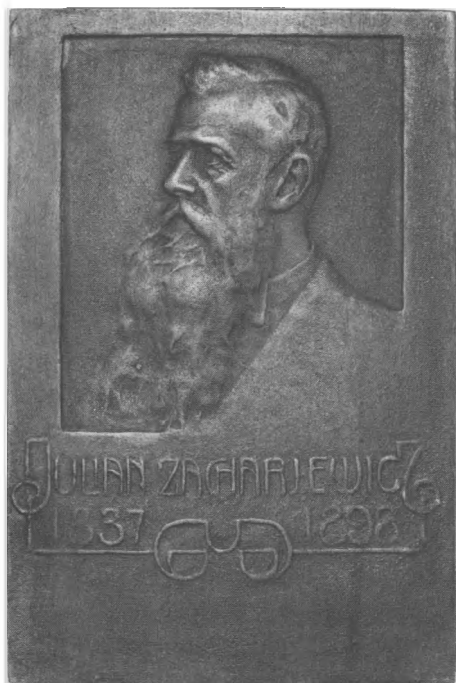
Obywatelstwo Honorowe M. Lwowa dla Henryka Sienkiewicza, 1902. Autor: Julian Markowski; brąz, bity, 64 mm, nr MSM MP 2132 (awers i rewers)

Ludwik Wierzbicki, 1905. Autor: Juliusz Bełtowski; brąz, bity, 57 x 89 mm, nr MSM MP 1317 (awers i rewers)

250. rocznica założenia Uniwersytetu we Lwowie, 1911. Autor: Tadeusz Błotnicki; brąz, bity, 59 mm, nr MSM MP 4789 (awers i rewers)

Julian Zachariewicz, 1912. Autor: Wojciech Przedwojewski. Jednostronny, aluminium brązowione, lany, 124 x 88 mm, nr MSM MP 2973

Na pamiątkę oswobodzenia Lwowa, 1915. Autor: Jan Wysocki; srebro, bity, 50 mm, nr MSM MP 5087 (awers i rewers)

60-lecie Towarzystwa Aptekarskiego we Lwowie, 1928. Autor: Piotr Wojtowicz; srebro, bity, 55 mm, nr MSM MP 4957 (awers i rewers)

Obywatelstwo Honorowe M. Lwowa dla prezydenta RP Ignacego Mościckiego, 1936. Autor: Rudolf Mękicki; brąz, bity, 65 mm, nr MSM MP 4554 (awers i rewers)

Odznaki i odznaczenia

Odznaka „Pro publico bono”, 1915. Jednostronna, stop metali posrebrzany, emaliowany, 34 mm, nr MSM O. 938

Odznaka „Uwolnienie Lwowa”, 1916. Proj.: J. Maleta. Jednostronna, stop metali posrebrzany, 30 x 25 mm, nr MSM O. 1146

Odznaka pamiątkowa I. Odcinka Obrony Lwowa, 1921. Proj.: J. Maleta Sygn.: E. M. Unger Lwów. Jednostronna, stop metali posrebrzany, 46 x 45,5 mm, nr MSM O. 681

Odznaka pamiątkowa II. Odcinka Obrony Lwowa, 1921. Proj.: W. Perucki. Jednostronna, stop metali posrebrzany, 48 x 45 mm, nr MSM O. 691

Odznaka pamiątkowa III. Odcinka Obrony Lwowa, 1919. Proj.: kpt. R. Rogoziński. Jednostronna, stop metali oksydowany, 44 x 46 mm, nr MSM O. 686

Odznaka pamiątkowa IV. Odcinka Obrony Lwowa, 1921. Proj.: R. Mękicki. Wyk.: E. M. Unger Lwów Jednostronna, stop metali posrebrzany, 37 x 37 mm, nr MSM O. 665

Odznaka pamiątkowa V. Odcinka Obrony Lwowa, 1921. Proj.: J. Małeta. Jednostronna, stop metali posrebrzany, 45 x 42 mm, nr MSM O. 689

Odznaka pamiątkowa Odcinka Obrony Lwowa Żółkiewskie Zamarstynów, 1919. Sygn.: E. M. Unger Lwów. Jednostronna, stop metali posrebrzany, 52 x 40 mm, nr MSM O. 649

Krzyż pamiątkowy kawalerii „Wilki”, 1921.
Sygn.: E. M. Unger Lwów. Jednostronny,
stop metali posrebrzany, 41,5 x 31 mm, nr
MSM O. 659

Odnaka pamiątkowa „Wybuch amunicji
na Dworcu Czerniowieckim”, 1919. Proj.:
M. Szpindler. Jednostronna, stop metali
posrebrzany, 46 x 46 mm, nr MSM O. 690

Odnaka 5. Hufca Harcerskiego we Lwowie,
1936. Proj.: R. Mękicki, Sygn.: S. Sobczyk
Lwów. Jednostronna, mosiądz emaliowany,
36 x 25 mm, nr MSM O. 2988

Odnaka 5. Pułku Artylerii Lekkiej, 1928.
Proj.: R. Mękicki. Sygn.: Wł. Buszek
Lwów, Akademicka 6. Jednostronna, sre-
bro emaliowane, 38,5 x 40 mm, nr MSM
O. 2993

Odznaka 6. Pułku Artylerii Ciężkiej we Lwowie, 1934. Proj.: R. Mękicki Sygn.: W. Gontarczyk Warszawa ul. Miodowa No 19. Jednostronna, srebro, 31,4 x 35 mm, nr MSM O. 2994

Odznaka Straży Mogił Polskich Bohaterów, po 1929. Proj.: R. Mękicki Sygn.: S. Sobczyk Lwów. Jednostronna, stop metali pozłacany, posrebrzany, emaliowany, 42 x 29 mm Nr MSM O. 3005

Odznaka X. Zjazdu Lekarzy i Przyrodników Polskich we Lwowie, 1907. Sygn.: W. Sknerzył Lwów. Jednostronna, mosiądz, 50 x 35 mm, nr MSM O. 12869

Odznaka XV. Zjazdu Lekarzy i Przyrodników we Lwowie, 1937. Jednostronna. Mosiądz, 31 x 27 mm, nr MSM O. 13768

Odznaka III. Zjazdu Bibliofilów Polskich we Lwowie, 1928. Proj.: R. Mękicki. Jednostronna, stop metali emaliowany, 31 x 23 mm, nr MSM O. 2985

Odznaka XIII. Zjazdu Związku Muzeów w Polsce, 1937. Proj.: R. Mękicki. Jednostronna, stop metali pozłacany, emaliowany, 30 x 20 mm, nr MSM O. 2989

Odznaka III. Zjazdu Aptekarzy Polskich we Lwowie, 1921. Sygn.: E. M. Unger Lwów. Jednostronna, stop metali posrebrzany, 33 x 24 mm, nr MSM O. 14177 20.

Odznaka Zjazdu Ginekologów Polskich we Lwowie, 1935. Jednostronna, brąz, 20 x 27,6 mm, nr MSM O. 14174

Odznaka pamiątkowa III. Zjazdu Chemików Polskich we Lwowie, 1933. Sygn.: W. Buszek Lwów. Jednostronna. Stop metali posrebrzany, 21 x 19 mm, nr MSM MP 12878

Odznaka I. Lwowskiego Klubu Cytrystów, 1899. Jednostronna, stop metali posrebrzany, emaliowany, 29 mm Nr MSM O. 14175

Medale lwowskie – wybór ze zbiorów Muzeum Sztuki Medalierskiej oddział Muzeum Miejskiego Wrocławia, zdjęcia: Paweł Passowicz – Pracownia Fotograficzna Muzeum Miejskiego Wrocławia